

Таємниця тринадцятої години

КУПИТИ

Від авторки «Таємниця покинутого монастиря» і «Таємниця проклятого лісу»!

Зруйнована повоєнна Польща, 1954 рік. У закинутому монастирі янголи подарували Ніні Панкович надзвичайний розум та силу. Комуністичні спецслужби забирають її до Інституту Тотенвальд, де над «особливими» підлітками проводять жорстокі експерименти.

У новому романі у Ніни і її друзів — зимові канікули. Їх привозять до мальовничого гірського містечка на кордоні, де навчають стріляти та битися на смерть. З них готують елітний загін для боротьби з нелюдьми.

Якось дівчина прокидається у дивному вбранні в порожньому палаці на ринковій площі та виявляє, що забула геть усе, що сталося на канікулах. Але от що найстрашніше: чудове місто раптом спорожніло, ніби всі зникли в один момент. Окрім дивної потвори, яка біжить за дівчиною мертвими вулицями...

Що сталося? Куди всі поділися? Коли Ніна зустрічає Яцека, до неї помалу повертається пам'ять...

Чому варто читати:

Цикл про Ніну Панкович — для тих, хто обожнює фентезі та містику. Книги цієї серії є лідерами продажів у Польщі.

АННА КАНЬТОХ

ТАЄМНИЦЯ
ТРИНАДЦЯТОЇ
ГОДИНИ

Anna Kańtoch

TAJEMNICA
GODZINY
TRZYNASTEJ

Warszawa

Анна Каньтох

ТАЄМНИЦЯ ТРИНАДЦЯТОЇ ГОДИНИ

Переклад Сергія Лєгези

 АССА
ВИДАВНИЦТВО

Серія «Час фентезі»

Anna Kańtoch
Tajemnica godziny trzynastej

Переклад з польської *Сергія Легези*

*За допомоги в роботі над проектом
видавництва висловлює подяку
Володимиру Арєнєву, куратору серії «Час фентезі».*

© Anna Kańtoch, 2015. Published with arrangements with Grupa Wydawnicza Foksal

© Dominik Broniek, обкладинка, 2021

© Панченко О. І., ілюстрації, 2021

© ПП «АССА», видання українською мовою, 2021

© mrgaser, e-pub, 2022

ISBN 978-617-7877-41-6

Аннотація

Зруйнована повоєнна Польща, 1954 рік. У закинутому монастирі янголи подарували Ніні Панкович надзвичайний розум та силу. Комуністичні спецслужби забирають її до Інституту Тотенвальд, де над «особливими» підлітками проводять жорстокі експерименти. Одного дня дівчина прокидається в порожньому палаці на ринковій площі у дивному вбранні й виявляє, що забула геть усе. Але от що найстрашніше: чудове місто раптом спорожніло, ніби всі зникли в один момент. Окрім дивної потвори, яка біжить за дівчиною мертвими вулицями... Що сталося? Куди всі поділися? Коли Ніна зустрічає Яцека, до неї помалу повертається пам'ять...

Ця книга належить **Видавництво «АССА», м.Харків.**

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ,

де панує лютий мороз і виникає купа запитань, а відповідей нема і близько

Її розбудив холод.

То була не звичайна собі холоднеча, як трапляється, коли січневої ночі мимохідь скинеш із себе ковдру, — але паскудна, пронизлива стужа, що прокрадалася у найглибші куточки тіла й вичавлювала з них рештки тепла.

«Чому так холодно?» — ось перше, що вона подумала. «І незручно», — було друге. Ніби перед тим вона заснула десь на замерзлому озері й тепер лежала на твердій кризі. «Підведися! — звеліла розсудлива частина мозку. — Ти мусиш негайно стати на ноги, бо теж замерзнеш». Але менш розсудлива його частина зовсім не квапилася: мовляв, таку-сяку крихту тепла знайти можна, а для цього дівчині треба щільніше згорнутися в клубок.

«Підводься».

Вона розплющила очі й ворухнулася, натомість холод зовсім озвірів і нумо гризти відкриту шию, ще мить тому приховану волоссям. Перед очима коливалася чорно-біла підлога, присипана чимось прозорим, схожим на крихти льоду. Чи це скло? Вона кліпнула, і картинка прояснилася. Це точно лежало скло, а не лід: сила-силенна гострих, як голки, уламків, немов зі стелі впала величезна шибя.

Леле, як же холодно.

Дівчину охопив відчай. Щось тут було геть не те, все не так, як має бути. Чому вона валяється на підлозі, серед уламків скла? А передусім: де вона, власне, перебуває? До цих запитань додалося ще одне, найстрашніше, і вона навіть не наважувалася чітко його сформулювати. Щойно дівчина змусила рухатися задерев'янілі м'язи, щось ковзнуло по її спині. І плечах. Вона відчула легеньке поколювання в шию, наче кіт дряпнув кігтиком. Знову скло. Все її тіло з ніг до голови вкривали скляні друзки, і їх було тьма — у волоссі та на сукенці.

Вона почала поволі, міліметр за міліметром, підводитися.

Поволі.

Спершу всунула руки під живіт, де підлога була вільною від скляних голок, та трохи привстала. Потім — усе ще повільно — повернулася на бік і стала навкарачки. Щоразу, коли у шкіру впивалася черговий уламок, вона завмирала, а потім обережно струшувала його із себе або ж знімала вручну. Тривало це довго, але зрештою вона встала з холодної підлоги. Підвелася й одразу знову присіла, адже босі ноги задубли й нізащо не хотіли тримати тіло, вони ніби перетворилися на безформні дерев'яні колоди.

Вона розтерла одну стопу, потім другу, відновлюючи кровообіг. Уже краще. Спробувала звестися знову і цього разу сяк-так втримала рівновагу. Ну от, вона начебто ціла й здорова, якщо не зважати на цівки крові, що цебенять по шиї. І на змерзлі ноги, які стирчать з-під... Гм-м, що за дивина ця рожева сукня? Ще й із корсажем — такі носили хіба за сивої давнини!

Її плечі огортала біла пелеринка з каптуром, облямованим хутром, але одяг був залегкий, як для зими. Рожеві атласні пантофельки, що лежали на пів метра далі, також не надто годилися на такий мороз.

Дівчина затремтіла.

ДЕ Я?
ЯК ТУТ ОПИНИЛАСЯ?
ЧОМУ ТАК ДИВНО ВДЯГНЕНА? ЧОМУ ЗАГУБИЛА ЧОБОТИ?
ХІБА ЩО КУДИСЬ БІГЛА?
НЕВЖЕ ЗА МНОЮ ХТОСЬ ГНАВСЯ?
І нарешті вона відважилася сформулювати запитання, яке вже певний час не давало їй спокою.
ХТО Я, ВЛАСНЕ, ТАКА?

* * *

Роззирнувшись, дівчина знайшла відповідь лише на перше запитання. Принаймні часткову відповідь.

Вона стояла в довжелезній залі на другому поверсі дивного будинку — палацу? музею? Ліворуч тягнувся ряд вікон: у найближчому скло було вибите. Стіну праворуч від підлоги до стелі вкривали дзеркала. Сила-силенна дзеркал, почасти розтрісканих: вони віддзеркалювали кільканадцять образів каштановолосої дівчини-підлітка в рожевій сукні.

За вікнами лежала квадратна ратушна площа невеликого містечка, уся запорошена свіженьким снігом. По рівнюсенькій, як стіл, поверхні ковзали червоні промені сонця, що вже хилилося на захід. Дівчина побачила вежу ратуші під білосніжним капелюхом, а ще так само засніжений сквер та товстий білий шар на мертвому фонтані. А коли добре пригляділася, тоді втямила: тут дійсно трапилась якась халепа.

Ідеальної гладкості снігу не порушував жоден слід. Було таке враження, що, коли хуртовина вщухла, жодна дитина не вийшла надвір зліпити снігову бабу чи покидати в приятелів сніжками, а жоден дорослий не пройшовся навідати сусіда чи до крамниці. «Це ж неможливо, — подумала вона. — Якесь безглуздя».

Але в неї не було часу про це думати. Мала зосередитися на важливому. Сонце сідало, отже, невдовзі температура впаде. Дівчина не знала, чи можна замерзнути взимку в приміщенні з вибитою шибкою, але не мала наміру це перевіряти. Їй було потрібне місце для сховку, де можна розпалити вогонь і трохи зігрітися. А ще — тепле

взуття і пристойний одяг. Вона мала сходити вниз, на ринок. А потім... потім як поведеться.

«Тільки спокійно, не панікувати, — повторив той самий розсудливий голос у її голові. — Усе буде добре».

«Не буде, — упирався другий голос. — Ти навіть забула, як тебе звуть, і гадки не маєш, де ти є. Можеш лише здогадуватися, що в цьому містечку трапилась якась халепа.

Вона глибоко зітхнула раз, потім ще раз, аж доки обруч, що стискав її горло, не зник. Хай там що, панікувати дійсно немає сенсу.

Дівчина обережно потягнулася за атласними пантофельками та взула їх, витрусивши зсередини скляні друзки. Водночас зауважила на безіменному пальці невеличку ранку — наче вкололася гострим уламком або шпилькою. А може, веретенем, як у казках?

Відігнавши ці думки, вона покрутила головою сюди-туди, вивчаючи залу. На стелі золотіли пухкенькі ангелики, пурхаючи між блакитними хмаринками. Стиль бароко, подумалося їй. Це бароковий палацик, і, зважаючи на фарбу, що облупилася з хмаринок та амурчиків, дещо занедбаний.

Прямо перед собою вона побачила двері, мабуть, до сходів; за спиною, наприкінці зали, був подіум для оркестру, а біля нього — дерев'яна скриня, що стояла рубя. Дівчина насторожилася. Скриня була дебела і з перемичкою посередині, отож у ній могли вільно розміститися двоє дорослих людей. Але вона була порожня — це одразу впадало в око, бо від передньої її стінки залишилися лише розкидані навколо тріски. Немов там щось вибухнуло.

Чомусь порожня скриня перелякала більше, ніж усе порожнє місто. Чого ради її затягувати на другий поверх старого палацу?

Байдуже. Бо час пошукати більш комфортне місце і вже там обміркувати, що робити далі.

Вона рушила на вихід. Під ногами хрускотіло скло, а вздовж хребта догори й униз бігли сироти.

Було дуже холодно.

Вона вийшла із зали на круглий сходовий майданчик із різьбленою балюстрадою і гвинтоподібними сходами, що вели кудись униз. Дівчина пришвидшила ходу й за мить уже майже бігла, хляпаючи підшвами атласних пантофелек по мармурових сходах.

— Є тут хтось?! — гукнула вона, але від холодних стін відбився лише її голос.

Дівчина збігла на перший поверх і стала як стій. Страх, який гнався за нею два поверхи, тепер нарешті наздогнав її і схопив за горло.

На стінці навпроти сходів висів плакат із червоними літерами:

**26 ЛЮТОГО
13:00
ПАМ'ЯТАЙТЕ!**

Вона відступила, ледве стримавши крик, й одразу майнула думка, що напис зроблено кров'ю. На щастя, це була просто червона фарба — помітивши банку, що стояла під стіною із увіткнутим у неї квачем, дівчина полегшено зітхнула. Проте напис виглядав доволі бентежно: червоні літери, здавалося, аж кричали з білого полотна.

«Нехай, — затято повторила вона подумки. — Треба знайти якесь тепле вбрання, наразі це найголовніше».

Вона роззирнулася. Якщо не зважати на тиньк, що де-не-де осипався зі стін та стелі, у палаці було на диво чисто. Щоправда, на підлозі виднілися брудні сліди чобіт, але ніде навіть сліду від пилуки, звичної для покинутих будинків. Тож сюди неодмінно заглядає якийсь охоронець чи то сторож. А у сторожа напевне є якась комора, щоб переодягтися та відпочити. І та комора має бути близько, деś на першому поверсі, адже навряд чи це так легко — регулярно бігати на другий поверх.

За п'ять хвилин дівчина дійсно знайшла крихітну кімнату неподалік від сходів. Там стояли грубка, старе витерте крісло, вкрите котячою чи собачою шерстю, квадратний столик та розхитаний стілець. На столику лежали замащена газета, ніж та хлібна шкоринка. Коло газети — порожня склянка з рештками мутної рідини брудно-жовтого кольору: чаю або, що ймовірніше, самогону. На вішаку поряд із грубкою висіла ватяна куртка. Дівчина вдягнула її, не знімаючи пелеринки, а замість атласних пантофельок взяла брудні гумові чоботи, що стояли біля дверей. І куртка, і взуття були завеликі, але в них вона принаймні не так сильно мерзла.

Вона помітила дату на газеті: 25 лютого 1954. Прочитала шматочок статті, але інформація про залізничну катастрофу у Швободжічах біля Вальбриха нічого їй не говорила.

Дівчина вийшла, старанно замкнувши за собою двері.

* * *

На площі їй досі не виднілося живої душі. Сонце якраз сідало і на товстий шар снігу лягали фіолетові, пурпурові та рожеві тіні, щодалі глибші й довші. Другим разом дівчину зворушила б ця картина — принаймні так вона думала. Та сьогодні їй було надто страшно, щоб захоплюватися бодай чимось. Не радували навіть верхогір'я навколо містечка, які ніби з листівки зійшли.

— Є тут хтось? — вона мало не злякалася власного голосу.

Відповіддю була важка, незвичайна тиша.

Самотня сніжинка злетіла з неба та м'яко опустилася до ніг дівчини. Крім снігу, ніде нічого не рухалося. В жодному вікні не здригнулася фіранка, і жодні двері не рипнули. Не віяв вітерець, а в згасаючому небі не пропливало ані хмаринки. Власне, тут все мало такий самий вигляд, як на листівці, наче дівчина потрапила туди, всередину картини. Лише сонечко, яке просвічувало поміж горами все нижче і нижче, нагадувало, що час не стоїть на місці.

— Аго-ов? — Дівчина боялася підвищити голос, тому майже шепотіла.

Вона кахикнула, щоб прочистити горло, але це не допомогло. Страх в'язав її по руках і ногах. Якусь мить вона вагалася: чи не повернутися до палацу й зачинитися у сторожовому приміщенні? Принаймні там можна розпалити вогонь. Утім, сама думка про тісну задущливу комору псувала настрій.

Вгрузаючи в глибокий сніг, дівчина стала обходити площу. Тут виявилася майстерня з ремонту панчіх, а ще швець, гладильня та кав'ярня «Веселка». А ось і продовольчий магазин. Дівчина посмикала ручку, але двері виявилися зачиненими, і це її засмутило. Вона зголодніла, а ніхто б не заперечував, якби вона взяла собі маленьку булочку. Найменшу таку.

Зате двері до шевця були гостинно розчинені. Втім, усередині, окрім старих дамських полуботок на ляді, не виявилося нічого цікавого.

Далі було майже те саме: кав'ярня — на замку, гладильню відчинено, а двері ремонтної майстерні знову ж старанно замкнені.

Якщо за всім цим стояла якась закономірність, то дівчина не могла її розгадати.

Що ж тут за біда?

Вона відклала це питання до кращих часів — поки що. Бо наразі крижаний холод пробивався крізь куртку та пелеринку, а ноги мерзли в завеликих гумових чоботах. Дівчину аж колотило. Смерклося так, що вона вже не бачила фасаду палацу, який займав чи не всю східну частину ринку. А ще хвилину тому можна було милуватися барочним фронтоном із ризалітами та балконними аттиками.

Фронтон, ризаліти, аттики — вона якось зовсім не дивувалася, що знає такі слова. І була впевнена, що її однолітки не мають про них жодного уявлення.

— Гей?! — заволала вона знову, вже без надії, що хтось їй відповість. — Прощу! Я потребую допомоги!

Морозна тиша проковтнула ці слова, перш ніж вони встигли злетіти над ринком. Змагаючись зі сльозами, що набігали на очі, дівчина рушила до найближчої кам'яниці та штовхнула перші-ліпші двері.

На сходовому майданчику вже панувала непролазна темрява, тут пахло пилюкою та старим спорохнілим деревом. Дівчина провела по шерехатій стіні долонею, намацала електровмикач та завагалася. Раптом він не спрацює? І вона залишиться тут сама, у темряві, на всю ніч?

Вона рішуче натиснула на кнопку. Дві жахливо довгі секунди — і лампочка під стелею спалахнула мутним, немов закуреним сяйвом. Дівчина полегшено зітхнула, відтак перевірила двері на першому поверсі: номер один, два і три. «Одиниця» та «двійка» були замкнені, але двері «трійки» відчинилися, заледве вона натиснула на клямку. На цьому пошук можна було вважати завершеним. Дівчина увійшла до приміщення та намацала вмикач.

Світло залило старосвітський передпокій. На стінах тут висіли образи святих, а під гаптованою серветкою виявився комод, на якому стояв бляшаний ліхтар із напівзгорілою свічкою.

— Є тут хтось? — крикнула дівчина. — Вибачте, я увійшла, бо було відчинено, а мені немає куди подітися. Агов?

Проте було зрозуміло, що ніхто тут не відгукнеться. Вона була впевнена в цьому на всі сто, хоча помешкання зовсім не походило на покинуте чи занедбане. Навпаки, на кухні вона відчула легкий запах кулешу, змішаний із слабким запахом мила — хтось прав тут зовсім недавно, тільки-тільки. У коморі знайшлася їжа: молоко в керамічному глечики ще не прокисло, а хлібна шкоринка угиналася, коли на неї натиснути пальцями. Дівчина могла б закластися, що хтось купив цей хліб іще сьогодні вранці.

У спальні на стільці висіло вбрання. Було воно геть холодне, як і все в цьому домі. Та коли вона наблизилася ніс до старої вовняної сукні, то відчула легкий жасминовий аромат. Ліжко було старанно застелене, шафки та підлога — недавно вимиті. Наче мешканці цього дому поприбиралися, а потім відлучилися кудись на хвилиночку.

Хіба що десь на околицях міста якесь свято і люди пішли туди? Або — якась інша імпреза? От якби мешканці квартири зараз повернулися... І хай навіть їй доведеться червоніти по самі вуха, бо то суцільний сором, коли тебе спіймали у чужій спальні. Утім, вочевидь було, що ніхто не повернеться. Жодне свято не може так захопити, щоб витягнути з дому геть усіх, а крім того, тутешні мешканці навряд чи забули б замкнути двері, особливо зараз, у ці бентежні повоєнні часи, коли лісами досі блукають бандити.

Гм-м, а цікаво: звідки їй відомо, що була війна, якщо вона навіть власного імені не може згадати?

Вона вирішила почекати з іншими запитаннями, а зосередитися на Чомусь Таємничому, що відбулося в цьому приміщенні. Хай там як, це мало бути зовсім недавно, найімовірніше десь між сніданком (бо хтось же купив свіжі хліб та сир) та обідом (який уже почали готувати: у цеберці для сміття лежало лушпиння від картоплі та інші відходи).

Може, це було о 13: 00? Чомусь дівчині це видавалося цілком правдоподібним.

Вона здригнулася. Воліла б, щоб це Щось Таємниче відбулося якнайдавніше: тоді, мабуть, вона перебувала б у більшій безпеці. А зараз відчувала себе трохи як героїня детективу, котра щойно знайшла теплий труп і розуміє, що вбивця вештається десь поблизу.

Сердячись на саму себе, вона перейшла до наступної кімнати, яка, без сумніву, належала дітям. Хлопчику та дівчинці, якщо судити по іграшках. На туалетному столику поблизу ляльок у пишних сукнях стояла фотокартка в срібній рамочці. На знімку було двоє світловолосих малих: суворий хлопчик років десяти та його молодша сестра, яка заплітала цупкі кіски та всміхалася в об'єктив щербатою усмішкою, ще й тримала під рукою линялого плюшевого кролика. Нині той кролик лежав на килимі під ліжком — і це було єдине, що порушувало лад у спальні.

Дівчина відчинила шафу і, долаючи ніяковість, перетрусила її вміст. Фотокартку, схоже, робили кілька років тому, бо вбрання належало дітям, трохи старшим за віком. Речі дівчинки, на жаль, були малі, але хлопчачі могли згодитися.

Вона скинула на одне з ліжок куртку та пелеринку, а потім потягнулася за спину. Думала, що намучиться, доки розв'язуватиме корсаж, але все пройшло на диво легко, наче раніше хтось послабив зав'язки. Із легким жалем вона зняла сукню, а потім і натільну сорочку. Затремтіла, коли холод, що панував у спальні, торкнувся голої шкіри. На руках та на боці в неї було кілька чималих, уже блідих синців. Хто це її побив? Якщо й так, то це сталося давно: десь два, а може навіть три тижні тому. Головне, що не цього ранку.

Утім, дівчина не розуміла, добрий це знак чи поганий.

Вона вирішила поки що забути про синці та надягнула сорочку із довгими рукавами і штани. Холоші довелося підкочувати, але загалом вийшло доволі непогано. Вона ще пошукала шкарпетки та поглянула на себе в дзеркало на туалетному столику. Раніше, у палаці, вона звернула увагу лише на фігуру, тепер же придивлялася до обличчя із гострим підборіддям та широким чолом, позначеним невеличким шрамом. Спершу обличчя здалося їй дивовижно чужим, але за мить це враження зникло і власний вигляд став тепер для неї максимально очевидною річчю. Вона несміливо всміхнулася, а відображення відповіло такою ж усмішкою. Дівчина в дзеркалі була доволі симпатичною, хоча й здавалася наляканою.

А ще ж вона не мала ані імені, ані споминів, ані...

Вона глибоко зітхнула й рушила до кухні. Ящик для вугілля, як вона і думала, був повний, поряд лежав стос готових під розпалку трісок.

Дівчина розпалила вогонь та почекала, доки кухня нагріється. А сама тим часом ще раз оглянула комору, а потім помітила на стіні календар із зображенням якогось святого. Дата 26 лютого була закреслена олівцем.

На кухні панувала тиша, яку порушувало лише тихе потріскування полум'я, що пожирало сухе дерево, та цокання годинника. Стрілка показувала шосту двадцять п'ять. Годинник, важкий, порцеляновий, стояв на чомусь, що здавалося бібліотечкою. Книжки на кухні дівчину трохи здивували, але ж — чому б і ні? Вона підійшла ближче, щоб придивитися. Знайшла чимало кухарських довідників і ще більше порадників щодо шиття, гаптування та в'язання, ще путівник по Карконошах^[1] від 1938 року (чи ж вона перебувала в Карконошах?), старе видання Біблії і молитовник, що пахнув ладаном, а ще — збірку творів Сенкевича. Цю останню книжку вона привітала як доброго знайомого — принаймні сьогодні ввечері читання їй вистачить.

Коли плита зробилася гарячою, дівчина нагріла молока та випила його, закусуючи шкоринкою хліба. Могла б щось зварити — вона згадувала, що вміє це робити, бо чимало припасів з комірчини видалися їй знайомими, — але готувати обід у чужій квартирі здавалося їй дещо нечемним. Потім вона принесла з дитячої кімнати ковдру, загорнулася та всілася біля пічки.

І лише тепер розплакалась.

Раніше вона весь час знаходила собі заняття, аби відкласти незручні питання на потім, аж тут вони дісталися до неї — всі нараз.

«А що як я ніколи не поверну собі пам'яті, не довідаюся, хто я така чи навіть як мене звуть? Якщо я залишуся тут назавжди, в цьому спорожнілому місті, бо — і це була її найстрашніша думка, яку вона не могла осягнути, — бо зникли не лише люди з міста, але й з усього світу? Раптом я остання жива істота на Землі? Або якщо те Щось Таємниче, яке усіх спіткало, зараз повернеться по мене?»

Вона хлипала так добрих хвилин п'ятнадцять, аж поки на зміну розпачу та страху прийшов здоровий глузд.

По-перше, дуже рідко люди втрачають пам'ять назавжди. Зазвичай амнезія стається з певної причини — наприклад, через нещасний випадок або під впливом стресу, — але потім все минає. Дівчина десь

про це читала. Не пам'ятає, де і коли, чи навіть про що докладно йшлося в тому тексті, але достоту — вона читала про це. Бо ж вона любить читати, що є, то є.

Також було неможливо, щоб люди з усієї земної кулі отак просто випарувалися. На таке здатен лише Бог, але в Бога дівчина не вірила — в цьому вона також була переконана. Знала це вже в ту мить, коли побачила іконки святих, що висіли в передпокої.

Залишалася проблема Чогось Таємничого: втім, із цим вона нічого не могла вдіяти.

Вона ще кілька разів шморгнула носом. Їй усе ще було лячно, але принаймні тепер вона думала ясніше.

Вона проведе тут ніч, а вранці, коли розвидниться, піде по допомогу.

Але чи повинна вона згасити світло? З одного боку, вона мала якось дати знати, де перебуває, якщо її шукатимуть. З іншого — освітлене вікно в містечку, зануреному в темряву, могло привабити сюди... якусь загрозу.

Зрештою вона вирішила залишити світло лише в дитячій спальні, але про всяк випадок старанно замкнула її на ключ. Це здалося їй розсудливим компромісом. Якщо з'явиться щось таке — або хтось, — чого треба боятися, то вона встигне втекти.

Так вона розраховувала.

Запалила свічку в ліхтарі та повернулася на кухню, аби загорнутися в ковдру та присісти біля пічки, що саме догасала. Решту вечора вона згаяла за читанням, слідкуючи — без особливої цікавості — за пригодами чарівної Лігії та мужнього Вініція^[2]. Миготливе світло падало на пожовклі від старості сторінки, годинник тихенько цокав, відміряючи час, а за вікном густішала морозна лютнева ніч. Яка температура панувала назовні? Мінус десять? Чи мінус двадцять?

Очі її почали злипатися, тож вона відклала книжку та, загорнувшись у ковдру, встиглася на підлозі. Не змогла б заснути в чужому ліжку, в холодній постелі, яка досі зберігала ледь чутний запах господаря.

Вона деякий час крутилася, шукаючи в міру зручної пози на нерівній підлозі. На кухні стояла духота, але встати та відчинити вікно дівчина не наважилася. Її турбувала ще одна думка. У містечку вона зауважила дещо дивне: не просто те, що навколо не було геть нікого.

Було ще дещо жахливе, але тоді вона не мала часу, щоб про це думати, бо була перелякана та замерзла... Тоді всю її увагу забирав пошук місця, де можна було б заховатися, але тепер...

Що ж це було?

Вона неспокійно ворухнулася, вже майже заснувши.

* * *

Уночі її щось розбудило. Якийсь звук, через що вона розплющила очі та завмерла, повністю прийшовши до тями. На кухні було тихо, навіть годинник замовк, і в густій, наче смола, темряві дівчина розчула лише своє неспокійне дихання — та ще серце, яке колотилося в ребра.

Але їй не ввижалося: від сну її справді відірвав якийсь звук. Не в помешканні, а десь ззовні.

Не встаючи з підлоги, вона намацала коробок сірників та ліхтар зі свічкою. Маленький вогник вихопив із темряви шматочок кухні — і одночасно поглибив тіні поза колом світла. Дівчина чекала, прислуховуючись.

Щось було там, назовні. Не під вікном, але в коридорі, перед вхідними дверима. Вона чула звук, який могли б видавати пазурі, що дряпають дерево. І важке сапання. Не людини, а наче великої тварини.

Ліхтар у її долоні затремтів, гарячий віск скрапнув на руку.

«Прошу, нехай воно звідси піде, нехай собі піде, нехай піде».

Ще одне дряпання, і тварина — якщо це була тварина, бо дівчина не мала в цьому впевненості, — різко форкнула, наче роздратований пес, що обнюхує нору, звідки принадно пахне.

Дівчина чекала й рахувала удари серця: один, другий, третій, четвертий...

На двадцять третьому гість форкнув ще раз, а потім дівчина почула звук пазурів, що стукотять по підлозі коридору.

Це лише пес-безхатко, подумала вона, коли вже могла нормально дихати. Звичайний собака, бо чим же ще воно могло бути?

І тоді вона згадала, що саме занепокоїло її сьогодні.

Якщо не рахувати може-собаку, який оце тільки-но наніс їй візит, у містечку вона не помітила жодної тварини. Зрозуміло, що дворняжки чи коти в такий лютий мороз зазвичай ховаються по підвалах. Також

дівчина не помітила жодних птахів, а тих би холод не злякав. Не кружляли ворони над містом у пошуках їжі, і горобці не сиділи на голих деревах. Ба й більше: вона зрозуміла, що за весь вечір не почула шарудіння жодної миші, хоча в старій кам'яниці запросто можна було очікувати цих непрошених співмешканців.

Невже з міста зникли не лише люди, але й тварини? Ну, хіба за винятком отого може-собаки.

Дівчина знову скрутилася під ковдрою. У кухні досі було тепло, хоча вогонь у грубці згас. Яка могла бути година? Перша, друга? Судячи з темряви надворі, все ще густої, як смола, до світанку залишалося ще чимало часу.

Цього разу вона не заплакала, хоча була готова. Це, до речі, також було дивно, бо їй же не більше чотирнадцяти років, вона ж повинна... галасувати? кликати маму? Ну, робити все те, що роблять перелякані дітлахи. Проте, хоча вона була страшенно налякана, їй все ж удавалося ясно мислити.

«Це не перший мій раз, — спало їй на думку. — Я вже колись стикалася із чимось подібним. Не точно таким самим, вочевидь, але із чимось так само дивним та страшним».

«Я зіткнулася з тим і вижила».

Ця думка була така втішна, що всього за пів години їй вдалося знову заснути.

* * *

Коли вона прокинулася, все її тіло затекло, а у вікно заглядало сонце. Якусь мить дівчина лежала, очуміло кліпаючи й відшукуючи під ковдрою рештки тепла — а вони чимдуж утікали геть. Тому вона встала й узялася розпалювати пічку. Якщо мала вийти надвір, то спершу слід було трохи зігрітися. І поснідати.

Годинник на шафці зупинився — показував о пів на першу, — але дівчина знайшла інший, у спальні дорослих. На малому сталевому будильнику була десята ранку. Якщо взяти до уваги, що в лютому сонце заходить о п'ятій, у неї залишалося аж сім годин, перш ніж знову смеркне. Якщо вона не знайде за цей час допомогу, то ще раз доведеться шукати сховку, щоб пересидіти ніч.

Вона відшукала в коморі шматок сала, два яйця та цибулину й посмажила яєчню. З'їла її, закусивши вчорашнім хлібом, напилася холодного молока, додавши туди трошки меду. Потім пішла до дитячої кімнати за зошитом та олівцем — як вона й очікувала, шкільного приладдя там було вдосталь.

Видрала аркуш із зошита та написала:

«Я ночувала тут, оскільки не мала куди йти. Вибачаюся. Взяла ще трохи їжі та теплі речі із шафи. Довелося це зробити, бо мені треба вийти на мороз, щоб шукати допомоги. Поверну все, як тільки зможу. Я втратила пам'ять і забула, як мене звуть, але я чесна дівчина».

Передостаннє слово вона двічі підкреслила, після чого критично поглянула на листок. Чи звучало воно переконливо? Хай там як, але нічого кращого їй не вдалося придумати. Крім того, вона дійсно планувала віддати позичені речі — особливо кожушок, який знайшла у шафі. Той здавався новим, і хлопцеві, якщо він повернеться, точно стане в пригоді.

Валянки, що знайшлися в передпокої, виявилися завеликими, але дві зайвих пари шкарпеток вирішили цю проблему. Вона залишила папірець на кухонному столі і, тепло закутана, відчинила двері назовні.

Коридор був порожній.

Дівчина зітхнула із полегшенням та вийшла з квартири. На підлозі виднілися мокрі плями, наче хтось заніс сюди снігу, втім, вона не була впевненою, чи це її сліди, чи, може, тварини, яка провідувала її вночі. А на дверях...

От прокляття!

На дверях, деś у десяти сантиметрах вище клямки, виднілися чотири довгі глибокі риси. Собака міг би це зробити, якщо він був насправді великий і звівся б на задні лапи, але...

Дівчина відчула, як наближується хвиля паніки, тож кілька разів глибоко вдихнула. Мала бажання знову зануритися у квартиру та запертися там на всі засуви, але знала, що це нерозумна ідея. По-перше, рано чи пізно виходити все одно доведеться. По-друге, вона не повинна залишатися у місці, про яке таємнича тварина вже дізналася.

Вона розвернулася та одним стрибком подолала три низькі сходинки, що вели на поріг будинку. Вхідні двері були широко

відчинені, і добре було видно, як надворі мете сніг. Чи вона так і залишила їх учора ввечері? Якщо так, це пояснює, яким чином тварина зуміла потрапити всередину. Якщо ні... Що ж, тоді будемо вважати, що гість — один із тих собак-розумак, що спроможні відчиняти двері, заперті зсередини.

Вона натягнула шапку глибше на вуха, накинула ще каптур та вийшла просто в сніжну імлу.

* * *

За якусь годину вона заблукала. Вірніше, заблукала вона ще раніше, але тільки тепер зрозуміла, що не має зеленого поняття, куди вона, власне, забрела. Тож зупинилася. Сніг вже доходив до колін і продовжував намітати. Це їй не перешкоджало, під час снігопаду містечко втрачало свою непорушність-як-на-листівці і здавалося... ну, що ж, воно здавалося трохи живішим. Але факт, що шукати будь-що в таку неgodу не було сенсу: видимість сягала лише кількох метрів, а вулички навколо ринку дуже походили одна на одну. Останнім часом вона йшла по Гончарській, потім начебто по Залізній, а ось це Шевська. Милі старомодні назви, без жодного політичного підґрунтя. Дівчині вони подобалися, то було наче дихання старого світу, що існував до війни. Або навіть до обох воєн. Дихання забутих часів, коли жінки носили довгі сукні, а чоловіки ходили в циліндрах та підкручували вуса. А всі гострі бесіди тоді вели за келихом коньяку. Це був різновид вишуканого алкоголю — як їй було відомо.

У відчаї вона пхнула двері найближчого магазинчику, і ті піддалися. Вона увійшла. Всередині пахло здобою, на полицях лежали кілька буханок хліба та стос рогаликів у глазурі. Дівчина взяла один і почала машинально його жувати. Провини вона не відчувала, бо ж рогалики скоро стануть черствими! У пекарні було холодно, але все одно тепліше, ніж надворі, тож вирішено було тут трохи перепочити.

Шкодувала, що не взяла з квартири книжки, яку могла б зараз почитати.

Вона сиділа й витріщалася у вікно, долаючи сльози, що знову виступили на очах. Вона була сама-одна в порожньому місті, і хто міг їй допомогти? Гірше того, вона й досі не уявляла, хто вона і що із нею

сталося. А вона ж мусить це знати, бо не могла ж лежати там, на холодній підлозі, все життя. Розум підказував, що навряд вона так легко звелася на ноги, якби лежала довше, ніж три-чотири години, тож якщо мешканці не зникли за такий короткий час (а це здавалося неможливим), дівчина мала щось зауважити раніше.

Коли вона прикінчила рогалик, то відчула спрагу, тож пішла в підсобку і знайшла там чайник на вистиглій пічці. Було в ньому трохи води. Дівчина перелила її у склянку та випила. У воді відчувався присмак накипу, але в цілому вона була нормальна.

Коли дівчина повернулася на своє місце під вікном, сніг продовжував мести, хоча і не так густо, як раніше. Дівчина терпляче чекала. Нічого іншого їй не залишалось. Нарешті, коли годинник над лядою вказав на другу годину, заметіль вщухла. Дівчина запхнула до кишені козушка два рогалики, натягнула шапку та каптур і вийшла на вулицю. Сонце, що відбивалося від снігу, мало її не засліпило. Вона заблимала, під повіками з'явилися сльози. Провалюючись у замети, вона рушила вперед. Ринок нібито мав бути ліворуч. Нібито. Тепер, коли вона нарешті могла побачити, куди йде, почала впізнавати кам'яниці, які вона минала. Їй спало на думку, що треба б знайти костюл, зійти на вежу та роззирнутися звідти. Чому вона не подумала про це раніше?

Костел мав би бути десь у центрі, тож — недалеко.

Вона йшла мов журавель: високо підіймаючи ноги, щоб опустити їх та знову підняти... Повітря було різким та холодним, гори, що оточували містечко, на тлі блакитного неба знову виглядали як на листівці. Карконоші, пригадала вона. Якщо не брехала знайдена на кухні книжка. А це означало, що вона знаходилася десь на кордоні із Чехословаччиною. Якусь мить вона роздумувала над можливими сценаріями: сталася нова війна, німці знову напали на Польщу і якимось чином зробили так, що всі зникли. Може, це навіть нова суперзброя, може...

Вона затнулася й упала. В останню мить виставила руки, а її обличчя зупинилося за пару сантиметрів від білого кучугура. Почала вставати, лаючись собі під носом та стріпуючи сніг з козушка.

І тоді помітила сліди.

Звичайні сліди людських ніг на свіжовипалому снігу. Дівчина завмерла. Якийсь час вона дуже розраховувала на те, що в місті ще хтось є крім неї, але тепер, побачивши сліди, ще більше переполошилася.

Встала та обтрусилася штани. Відбитки ніг починалися в одній із бічних вуличок, проходили головною та зникали в завулку. Вони були неглибокі: хто б тут був, він мав великі ноги, але не надто багато важив. Це трохи її втішило. Із худорлявим малим чоловіком вона могла б, мабуть, дати раду, якби... якби він не був приятелем.

Вона пішла тими слідами, відчуючи себе трохи наче Віннету з романів Карла Мая. Вона пам'ятала, що читала такі, хоча знову ж не мала поняття, коли та де. Та пусте, за хвилину вона, може, знайде когось, хто допоможе їй усе згадати.

Сліди були ніби зовсім свіжими, сніг ще осипався по краях. Хтось пройшов тут не довше, ніж кілька хвилин тому. Яким дивом дівчина його не помітила? Авжеж, вона була зайнята тим, що оглядала кам'яниці, але ж повинна була цього таємничого хтоса хоча б почути. Хіба що він йшов по-справжньому тихо...

Їй знову зробилося трохи неприємно, тож пішла далі. Могла покликати і вже відкрила рота, але згадала, як слабо та дивно звучав у тиші її голос, і відмовилася від цієї ідеї.

Сліди проминули смітник, в'ючись між захаращеними подвір'ями на задах кам'яниць. Тут були клітки, в яких, мабуть, розводили кроликів, і хлівець із розчиненими дверима, звідки ще тхнуло свинями, але він, вочевидь, був порожнім. Вона проминула велосипед без одного колеса, опертий на перекладину, і рештки дитячої коляски. Сліди зникли в темній брамі та знову виринули з іншого боку, наче хтось бавився в доганялки.

«Він знає, що я йду», — подумала вона. Думала про незнайомого «він», бо той носив чоловічі черевики, але так само це могла виявитися жінка: дівчина й сама мала на собі позичені у хлопця валянки.

«Може, він боїться мене так само, як я — його?»

Сліди закінчувалися біля наступного хліву. Просто уривалися, наче незнайомиць увійшов у муровану стіну. Це було неможливо. Дівчина дивилася на старі цеглини, наче могла прочитати в них відповідь. Потім зауважила, що це аж ніяк не гладка стіна. На висоті стегна

цеглина була викришена, що створювало невеличкий уступ. На півметра вище трохи висовувалася ще одна цеглина. Якщо хтось був по-справжньому вмілий, то міг зрозуміти...

Вона звела голову й ту ж мить на неї з даху хліва гупнулися ніби сто кілограмів живої ваги — принаймні так їй здалося. Зойкнувши від несподіванки, вона впала на спину, Сонце на мить засліпило її широко розплющені очі, а потім все заслонила тінь.

— Чому ти за мною слідкуєш?! — голос належав не чоловіку, а хлопцю-підлітку.

Знайомий голос, але де вона його чула — дівчина не згадала, бо не мала часу подумати. Темна пляма перед очима нарешті зібралася в пухке обличчя хлопця, який сидів у неї на животі. І дивився на неї так, наче і вона йому була не чужа.

— Ніно? — здивувався хлопець, морщаючи лоба. — От халепа, я зовсім тебе не впізнав у цьому каптурі. Вибач, я не хотів... Прокляття... — він зіскочив із неї на диво спритно для того, в кому було кілька зайвих кілограмів. — Чому ти мовчиш?

Вона вдруге цього дня зводилася зі снігу, обтріпуючи кожушок та штани. Лівий лікоть та кінцівки пульсували болем, але, здається, нічого серйозного із нею не сталося. «Хто ти?» — хотіла вона сказати, але згадала, що є їй важливіше запитання.

— Хто я? — запитала вона. — Ти знаєш, хто я?

На обличчі хлопця відбилося здивування.

— Ти що, прикидаєшся? Ти ж Ніна Панкевич, хіба ні? Чи тепер — Марчак. Ніна Марчак.

¹ Карконоші — гірський масив, що входить до Судетів і є його найвищою частиною; знаходиться на кордоні між Польщею та Чехією.

² Персонажі роману Г. Сенкевича «Quo vadis?», присвяченого історії Риму та цькуванню ранніх християн.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ, де Ніна знову вирушає в подорож, навіть не підозрюючи про її мету

Ніна Марчак, — сказала сестра Анзельма, заглядаючи в щоденник.

Вона була старою, мала принаймні сімдесят років, як не більше, а чотирнадцятирічній дівчині, яка сиділа по той бік столу, взагалі здавалася засушеним коником. Проте справжні коники навряд могли носити рясу та окуляри з дротяною оправою, що їх монахиня саме насадила на ніс, аби розглянути дівчину.

Ніна чекала, склавши руки на колінах. У чистому синьому піджаці та в береті, зсунутому на ліве вухо точнісінько так, як наказують внутрішні правила, вона була ніби втіленням гречної учениці.

Сестра Анзельма кахикнула.

— Ти ж розумієш, що мені доводиться приймати непросте рішення, еге ж? Знаєш, чого ти тут?

— На жаль, сестро, не знаю, — відповіла Ніна. — Ніхто не був такий ласкавий, аби щось мені пояснити. Сестра Йоанна просто

прийшла за мною до класу та наказала навідатись сюди.

— Гмм... — цього разу кахикання подовжилося, відтак погляд старої монахині уп'явся в щоденник. — З математики та польської, як видно, самісінькі п'ятірки, з історії, фізики та географії також доволі непогано, зате з біології слабко, а латина... мабуть, тобі доведеться більше попрацювати над латиною, моя люба, бо це ж така шляхетна мова. Нею говорили перші християни. Але ж кажуть, ти не віриш у Бога, — сестра підкреслила тоном слово «кажуть», наче сподівалася, що дівчина заперечить ці жахливі чутки.

— Перші християни говорили, імовірніше, на арамейській, — виправила Ніна. — І так, я не вірю в Бога.

Сестра Анзельма уважно споглянула на неї.

— Дивно, що ти не бунтуєш проти того, аби ходити до костелу.

— А якщо бунтувати, це щось змінить?

— Ні, — визнала монахиня. — Усі наші учениці раз на тиждень мусять брати участь у святій месі. Такі вже правила. Але я б очікувала з твого боку... ну, скажімо так: більше протестів, особливо беручи до уваги, що в неділю більшість дівчат воліли б виспатися.

— А я люблю костели, — Ніна знизала плечима, а оскільки сестра Анзельма досі підозріло дивилася на неї, то швидко додала. — Так, справді. Особливо старовинні, пам'ятки архітектури. У нашому дуже гарні вітражі сімнадцятого століття та барочні образи. А рано вставати мені, навпаки, подобається. Я люблю сидіти на лавці та думати про різні речі. Костел завжди налаштовує мене дуже романтично, особливо коли грають органи, а сонце грає барвами на дерев'яних лавах...

— Ти намагаєшся з мене кепкувати?

— Ні, авжеж ні, — Ніна трохи почервоніла.

— Це добре, бо я бачу, що в тебе проблеми із поведінкою. Сестра Імакулата скаржилася, що ти нахабна.

— Сестра Імакулата вважає, що я піду до пекла, тож я їй сказала, що якщо я й піду та проведу там вічність, то принаймні вона могла б дати мені трохи спокою на землі.

— Це було нахабно.

— Трохи було, — визнала Ніна чесно. — Але вона постійно має до мене претензії. І...

— Так?

— Нічого, — дівчина стиснула губи.

— Але ж, кажуть, ти ставиш під сумнів знання сестри Іммакулати.

— Вона справді вірить, що світ створив Бог, за сім днів, і що він зробив Єву з ребра Адама. Але ж теорія еволюції...

— За мого часу діти не починали говорити, якщо їх не запитували, — сестра Анзельма суворо глянула на Ніну. — Сподіваюся, що і ти візьмеш собі це за правило.

— Це дуже нерозумне правило, — запротестувала дівчина.

— Насправді? І чому ж?

— Скажімо, у будинку почалася б пожежа, а я не могла б сказати про це сестрі, доки сестра не запитала б мене. Або якби я помирала від якоїсь раптової хвороби...

— А ти помираєш?

— Ні, але ж, сестро, ви ж розумієте, що цього неможливо передбачити достеменно, хіба ні? — сестра знову спохмурніла, тож Ніна додала поспіхом. — Я не намагаюся кепкувати, кажу щиро.

— За мого часу, — завела знайому пісню сестра Анзельма, — нахабних дітей учили ремнем. По голому тілу. Це дуже допомагало гартувати характер, запевняю тебе.

— Я не сумніваюся. І напевне це також сповнювало дітей справжньою християнською любов'ю до решти світу, — Ніна зупинилася. — Цього разу це була насмішка. Перепрошую.

Зморщені щоки сестри Анзельми розчервонілися.

— Ти вважаєш, що дуже розумна?

Але Ніна промовчала. Напевне все, що вона скаже, повернеться тільки на зле.

Монахиня зітхнула.

— Ну гаразд. Якщо забути про твою поведінку, оцінки в тебе достатньо непогані, аби звільнити тебе від занять до кінця тижня. Збирайся, ти їдеш на канікули раніше. Твій опікун чекає в машині перед школою.

* * *

Дорміторій^[3] здавався тепер, посеред дня, абсолютно порожнім: усі учениці були на уроках. Порожнім та спокійним — таку спальню Ніна

навіть змогла б полюбити. У вікно зазірало проміння зимового сонця, падаючи на п'ять ретельно заправлених ліжок (монахині не любили безлад), а крізь товсті стіни ледве пробивався шум звичайного шкільного життя.

Ніна витягнула валізку з шафи та почала пакуватися. Білизна, три теплі спідниці, два светри, одна трохи елегантніша сукня... Стоп, а навіщо, власне, елегантна сукня? Адже в неї не буде можливості її надягати. Дівчина важко зітхнула. Крім того, сукня все одно не була надто вже гарною. Не була й бридкою — скоріше, ніякою. Ніна, яка любила тюль, мережива та рукава-буф, дивилася на це солідне сіре ніщо із винятковою огидою.

Зараз усе її вбрання виглядало саме так. Було зручним, практичним, із доброго матеріалу. І — смертельно нудним. Вочевидь, його обирала не Ніна, а Єва Вишневська, комуністка, яка разом із Лисом тепер була її офіційною опікункою. На початку січня вона приїхала до Богуславця, привезла Ніні нові документи, а потім заявила, що дівчина, яка росте, потребує зміни гардеробу. Узяла її до кравчині й навіть цікавилася її думкою, але Ніна була такою зажуреною, що лише повторювала «мені все одно». Урешті-решт, вона б все одно мало що могла змінити. Комуністи платили за її школу з інтернатом, за вбрання та всі розваги. Інколи вона й насправді почувалася сиротою. Вона мала батьків, але вони залишилися у Вроцлаві, а вона не могла з ними контактувати. Якби вона це зробила, то мати й батько померли б. Так діяла магія.

Ніна гнала одну думку про це.

Вона поклала сукню до шафи, зняла синій шкільний піджак і скривилася. Синці на її руках, вчора ще майже невидимі, нині розквітли буйно-червоним кольором.

«За мого часу нахабних дітей вчили ремнем. По голому тілу. Це дуже допомагало гартувати характер, запевняю тебе».

Вона гірко посміхнулася сама до себе.

Акуратно складений піджак вона поклала на подушку, старанно уміщуючи поверх нього синій берет. Дівчата зі школи святої Луції звали ті берети «налисниками», бо незалежно від того, як людина їх надягала, вони все одно нагадували тісто, що стікало з голови. Мало кому це було до лиця, і Ніна не була винятком, бо налисникоберет

підкреслював її трикутне обличчя та відкривав шрам на лобі. Ніна охоче завісила б його чубчиком, але, на жаль, у школі визнавали лише один спосіб зачіски: волосся, зібране назад та зв'язане стрічкою або навіть сплетене в косу.

Що ж, принаймні на канікулах вона ходитиме у звичайному капелюсі.

Вона вдяглася, схопила валізочку та збігла сходами. «Твій опікун чекає перед школою на машині», — казала сестра Анзельма — але ні, поручник Даніель Лис стояв у передпокої, фліртуючи із молодесенькою черницею, яка хихотіла та пашіла під його поглядом. «Як він це робить?» — замислилася Ніна, оскільки Лис був не лише рудий, але ще й доволі бридкий. Втім, вона не мала часу, щоб вирішити це питання, бо поручник саме її помітив.

— Ось і ти, — сказав. — Давай цю валізку, я занесу її до автівки.

Ніна слухняно пішла слідом.

— Куди ми їдемо? — запитала, коли валізка вже спочила в багажнику.

— Я все поясню, коли до нас долучиться Хуберт, добре?

Вона кивнула. Іншим разом вона напевне почала б наполягати, але сьогодні вона й так добряче випробовувала своє щастя під час розмови із сестрою Анзельмою. Більшу частину свого життя вона була ввічливою дівчинкою, тому суперечки із дорослими досі залишалися для неї новим досвідом.

Вони зупинилися кілометрів за п'ятнадцять, перед міською школою-інтернатом імені святого Анджея. Будівля була дуже схожа на ту, в якій вчилися ліцеїстки. Лис вийшов, але всередину не заходив, а просто сперся об капот машини та запалив цигарку.

— Ви не підете по Хуберта? — запитала Ніна, встаючи із заднього сидіння.

— Я вже був тут раніше, сказали, що відпустять його після третього уроку. Чи то, — він глянув на годинник, — за якісь десять хвилин.

— Ага, — буркнула дівчина.

— Там позаду є два термоси та трохи канапок, якщо ти зголодніла.

— Дуже мило, але я не голодна, — буркнула вона, розуміючи, що поводить себе не вельми грічно.

Вона досі не розуміла, як сприймати «їх» — комуністів. Лис восени врятував їй життя, а зараз (вона знову й знову поверталася до цього) разом із Євою Вишневською платив за її школу. Але в неї язик не повертався йому дякувати — надто після того, що він свого часу зробив Яцеку.

— Я не намагаюся бути милим, — зітхнув Лис. — Якщо ти вважаєш, що почастувати когось канапкою дорівнює бути із кимсь милим, то в тебе й справді невисокі стандарти.

— Я і не вважаю, — Ніна не хотіла справляти враження ані ввічливої, ані неввічливої, і тому завжди небезпечно балансувала між тим і другим,.

— Як воно в школі? — недбало поцікавився Лис.

— Ох, пречудово, — відповіла вона, оглядаючи гострий дах будинку святого Анджея. Знадвору той виглядав оманливо спокійним, аж важко було повірити, що там навчається кількасот хлопців-підлітків. — У мене купа приятельок. І всі вони буквально люблять мене. Якби я хотіла, то на кожному уроці могла б сидіти за партою з іншою людиною. Мене обсипають подарунками й постійно хочуть, аби я писала їм у дівчачі щоденники. Мені вже аж набридло малювати всі ті сердечка та квіти, а вірші...

— Якщо ти намагаєшся бути саркастичною, то треба ще багато чого навчитися, — сказав Лис.

— Неправда, — буркнула Ніна. — Здається, в мене із тим цілком непогано виходить. Напевне це через те, що я чимало тренуюся.

Насправді останні три місяці вона багато плакала — сумувала за батьками і страшилася, що вже ніколи їх не побачить. А Велике Різдво, що вона провела у ненависній школі серед черниць, яких вона не любила і які не любили її, було найгіршим в її житті. Попри те великі свята все одно виявилися відпочинком, бо нарешті вона могла залишитися сама, без однокласниць, які дурнуватو хихотять за її спиною та відводять погляди, коли вона до них підходить.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

КУПИТИ